Alvesta kommun
kommunen@alvesta.se

Beslut

efter regelbunden kvalitetsgranskning vid
Prästängsskolan i Alvesta kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 § skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Prästängsskolan avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. En kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. På varje område bedöms om skolan uppfyller framtagna kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen motsvarande redovisning men kan lämna framåtsyftande kommentarer.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att framtagna kvalitetskriterier uppfylls vid Prästängsskolan i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i låg utsträckning skolans utveckling av undervisningen.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektor ska utveckla uppföljning och analys av skolans kunskapsresultat. I detta ingår att analysera skillnaderna i flickors och pojkars kunskapsresultat och relationen mellan resultaten på de nationella ämnesproven och omdömen respektive terminsbetyg. I uppföljning och analys ingår även hur undervisningen planeras och genomförs och i vilken utsträckning eleverna har samma förutsättningar att lära och utvecklas oavsett könstillhörighet.

Undervisning

Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Trygghet och studiero

Skolan har i hög utsträckning ett samlat och medvetet arbete för att skapa och bibehålla trygghet och studiero.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg ges i låg utsträckning.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektor skapar förutsättningar för lärare att kvalitetssäkra sina omdömen och betyg för att säkerställa likvärdiga bedömningar.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den 16 september 2019 redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena.

Redogörelsen skickas via e-post, till skolinspektionen.lund@skolinspektionen.se, eller per post till, Skolinspektionen, Box 156, 221 00 Lund. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr– 2018:7851) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömningar

Nedan redovisas Skolinspektionens kvalitetsbedömningar för respektive område.

Rektors ledarskap

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn leder och styr i låg utsträckning skolans utveckling av undervisningen.

Författningsstöd för våra kvalitetsbedömningar:

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen Förordningen (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr 11), 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling. 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

De övergripande skälen för bedömningen är att granskningen visar att rektorn på Prästängsskolan endast till viss del skapar en grund för utvecklingen av undervisningen. Det finns en medvetenhet hos lärarna rörande jämställdhet i undervisningen i syfte att alla elever oavsett könstillhörighet ska ha samma förutsättningar att lära och utvecklas. Dock saknas att rektor leder och styr ett strategiskt arbete kring jämställdhet. Rektor har vidare skapat förutsättningar för lärarna att samverka i syfte att det sker ett lärande i kollegiet vilket ger avtryck i undervisningen. Granskningen visar att skolans arbets- och förhållningssätt är tydliga och kända av lärarna.

Däremot behöver rektors arbete med att följa upp och analysera skolans kunskapsresultat utvecklas. I detta ingår bland annat att analysera de bestående skillnaderna i flickors och pojkars resultat för att kunna koppla åtgärder till undervisningen.

Nedan följer Skolinspektionens närmare motivering till bedömningen kopplat till den dokumentation Skolinspektionen tagit del av samt de iakttagelser myndigheten gjort under besöket.

Jämställdhetsarbete

Granskningen visar att rektorn inte leder ett strategiskt jämställdhetsarbete i syfte att säkerställa att alla elever oavsett könstillhörighet har samma förutsättningar att lära

och utvecklas. I intervjuerna med lärare beskriver de att det inte finns ett gemensamt strategiskt jämställdhetsarbete på skolan som rektor beslutat om, men att man i arbetslagen genomfört teman i syfte att till exempel lyfta fram pojkars lärande. I intervjun med representanter för elevhälsoteamet säger de att det inte finns ett samlat strategiskt arbete med jämställdhet, men de beskriver olika teman som lärarna har arbetat med utifrån kön och lärande. I elevhälsoteamet finns personer med HBTQ certifiering. I intervjun med rektor och biträdande rektor (framöver: rektor) beskriver de att det inte finns ett samlat arbete kring jämställdhet. Rektor beskriver dock att det finns enskilda lärare i arbetslagen som har arbetat med hur man ska lyfta eller förändra pojkarnas lärsituation för att öka gruppen pojkars intresse för undervisningen.

Ledning och organisation

Granskningen visar vidare att skolledningen har skapat organisatoriska förutsättningar för lärarna att samverka så att skolans arbets- och förhållningssätt är tydliga och tillämpas av lärarna. I intervjuerna med lärarna och rektor beskriver de att det finns en struktur för möten på skolan och arbetsgrupper som till exempel lärgrupper eller grupper för bedömning av nationella prov. Under terminen har lärarnas möten olika teman för att skapa en gemensam bild av till exempel hur arbetet med formativ bedömning ska göras. Genom dessa gemensamma utbildningar, möten och erfarenhetsutbyten kring olika teman i arbetslagen och lärgrupper möjliggörs ett lärande i kollegiet som ger avtryck i undervisningen. Rektor beskriver att detta arbete följs genom fortlöpande samtal med lärarna men även genom att förstelärarna har ett uppdrag att genomföra teman kring till exempel formativ bedömning. Lärarna beskriver att det finns goda möjligheter att lära av varandra men att erfarenhetsutbytet mellan årskurser kan bli bättre. I intervjun med rektor beskriver denne den struktur som finns för samverkan på skolan. Det finns schemalagda och planerade mötestider för varje vecka med olika teman under terminen och läsåret. Varje måndag morgon börjar med en samling där all personal möts innan eleverna börjar sin dag. Skolan har dock inte en aktuell plan för att obehöriga lärare ska få en planerad och noga övervägd introduktion. Detta beror enligt rektor på att samtliga lärare är behöriga.

Uppföljning och analys

Granskningen visar att uppföljning och analys av kunskapsresultat och hur värdegrundsuppdraget integreras i undervisningen endast genomförs av rektor till viss del. Vad gäller uppföljning av lärares förutsättningar och undervisningens genomförande så framgår av intervju med rektor att det görs genom klassrumsbesök

och uppföljning av arbetslagens, förstelärarnas och elevhälsans arbete samt att resursfördelningen omprövas vid behov. I intervjuerna med lärare, representanter för elevhälsoteamet och rektor framgår att den uppföljning och analys av kunskapsresultaten som genomförs på skolan framförallt är inriktad på de elever som riskerar att inte nå målen för utbildningen. Vad gäller uppföljning av hur värdegrundsarbetet integreras i undervisningen så säger lärare och elevhälsa att det inte görs någon uppföljning av detta arbete, medan skolledningen säger att värdegrundsarbetet följs upp på flera olika sätt.

Detta beskrivs närmare nedan i avsnittet Identifierat utvecklingsområde.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektor ska utveckla uppföljning och analys av skolans kunskapsresultat. I detta ingår att analysera skillnaderna i flickors och pojkars kunskapsresultat och relationen mellan resultaten på de nationella ämnesproven och omdömen respektive terminsbetyg. I uppföljning och analys ingår även hur undervisningen planeras och genomförs och i vilken utsträckning eleverna har samma förutsättningar att lära och utvecklas oavsett könstillhörighet.

Skolinspektionens granskning visar att rektor gör en begränsad uppföljning och analys av elevers kunskapsresultat.

Enligt 4 kap. 4 § skollagen ansvarar rektorn för att det sker en kontinuerlig och systematisk planering, uppföljning och utveckling av utbildningen. Vidare ska kvalitetsarbetet på enhetsnivå genomföras under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Vidare ska, enligt 4 kap. 5 § skollagen, inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet vara att de mål som finns för utbildningen i skollagen och i andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls.

Enligt läroplanen måste skolans verksamhet utvecklas så att den svarar mot de nationella målen. Huvudmannen har ett givet ansvar för att så sker. Den dagliga pedagogiska ledningen av skolan och lärarnas professionella ansvar är förutsättningar för att skolan utvecklas kvalitativt. Detta kräver att verksamheten ständigt prövas, resultaten följs upp och utvärderas och att nya metoder prövas och utvecklas. Ett

sådant arbete måste ske i ett aktivt samspel mellan skolans personal och elever och i nära kontakt med såväl hemmen som med det omgivande samhället.[1]

I intervjuer med lärare, representanter för elevhälsoteamet och rektor beskriver de ett aktivt och noggrant arbete med att följa upp resultat, progression samt stödinsatser för de elever som riskerar att inte nå målen för utbildningen. Rektor säger i intervju att skolledningen skapar sig en bild av hur lärarna arbetar, samverkar och undervisningens genomförande genom klassrumsbesök och arbetslagens, förstelärarnas och elevhälsoteamets arbete. Rektor säger att arbetet med mind-set – ett förhållningssätt till det egna lärandet – är påbörjat efter diskussioner i arbetslagen när de gjorde en uppföljning av föregående läsår. Vad gäller uppföljning av hur värdegrunduppdraget integreras i undervisningen så framgår av en lärarintervju att man i arbetslaget följer upp projekt/teman och låter eleverna utvärdera. Vidare beskrivs att värdegrundsuppdraget och arbetet med det tas upp vid kvällskonferenser. I en lärarintervju säger lärarna att det inte genomförs någon uppföljning av arbetet med värdegrundsuppdraget. I intervjun med representanter för elevhälsoteamet säger de att det inte görs en sammanställning av de olika insatserna inom värdegrundsuppdraget. I intervjun med rektor beskriver denne att skolledningen följer upp värdegrundsuppdraget genom observationer och närvaro i skolan. Vidare följer skolledningen upp arbetet i de planerade konferenserna och i mötet med elevhälsoteamet och i skolans ledningsgrupp. Rektor redogör för att skolans värdegrundsarbete redovisas inom kommunens systematiska kvalitetsarbete.

Avseende uppföljning av kunskapsresultat säger intervjuade lärare att det tillfälle då alla elevers kunskapsresultat tas upp är vid mitterminskonferensen, men att det då är fokus på de elever som riskerar att inte nå målen för utbildningen. Lärarna beskriver även att det enbart är de elever som riskerar, eller inte når målen som kartläggs och att de sammanställningarna är lärarnas eget material som rektor inte tar del av. Lärarna beskriver att de i årskurs 3 och 6 tittar på och sammanställer resultaten från de nationella ämnesproven för den egna klassen, men att ingen gemensam sammanställning görs och inte heller någon jämförelse med omdömen respektive terminsbetyg. Det genomförs inte heller en samlad och avslutande bedömning av hur

[1] Förordningen (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr 11), 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Varje skolas utveckling.

väl eleverna lyckats i förhållande till kunskapskraven för varje elev och varje ämne i årskurs 3. Lärarna uppger att det inte görs en gemensam sammanställning av kunskapsresultaten för alla ämnen och årskurser. I intervjun med rektor bekräftas uppgifterna från intervjuerna med representanter för elevhälsoteamet och lärarna. Skolledningen beskriver att det saknas ett system för att följa upp alla elever, klasser och årskurser i alla ämnen samt att det inte görs en jämförelse av relationen mellan resultat på de nationella ämnesproven och omdömen respektive terminsbetyg. Rektor säger att hon inte genomför någon uppföljning av kunskapsresultaten utifrån flickors och pojkars resultat. Vidare säger rektorn att det som skolan följer upp är det allmänna som efterfrågas av förvaltningen det vill säga extra anpassningar och särskilt stöd samt så kallade F-varningar och elever som riskerar att inte nå målen. Av kompletterande dokumentation från huvudmannen, som inkommit efter besöket på skolan, framgår dock att det finns en sammanställning av måluppfyllelsen på skolan för årskurserna 1-3 respektive 4-5 för varje ämne. Av denna sammanställning framgår hur många elever som för varje ämne bedöms ha Otillräcklig kunskap, Godtagbar kunskap respektive Mer än godtagbar kunskap.

Nationell statistik för årskurs 6 läsåret 2017/18 visar att flickor som grupp har högre genomsnittlig betygspoäng än gruppen pojkar, i alla ämnen med undantag för engelska och matematik. För gruppen flickor är lägsta genomsnittliga betygspoäng 11,3 poäng (engelska) och högsta är 19 poäng (hem- och konsumentkunskap). För gruppen pojkar är lägsta genomsnittliga betygspoäng 10,2 poäng (historia) och högsta är 15 poäng (musik). Lägst skillnad i betygspoäng mellan gruppen flickor och gruppen pojkar är 0,4 poäng (idrott och hälsa). Högst skillnad i betygspoäng är 6,2 poäng (hem- och konsumentkunskap).

Skolinspektionen rekommenderar rektor att bredda arbetet med uppföljning och analys av kunskapsresultaten. Detta så att uppföljningen avser kunskapsresultat på individ-, klass- och ämnesnivå så att jämförelser kan göras och resultaten följas över tid. I detta ingår eventuella skillnader mellan pojkars och flickors resultat samt eventuella skillnader mellan resultat på nationella ämnesprov och omdömen respektive terminsbetyg. Uppföljningen och analysen av kunskapsresultaten kan med

fördel kopplas till undervisningens planering och genomförande med perspektivet att eleverna ska ha samma förutsättningar att lära och utvecklas oavsett könstillhörighet.[2]

Undervisning

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Författningsstöd för våra kvalitetsbedömningar:

Författningsstöd
1 kap. 4 §, 3 kap. 3 och 5a §§, 4 kap. 9 § skollagen 5 kap. 2 § skolförordningen (2011:185) Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden 5. Kursplaner med kunskapskrav

De övergripande skälen för bedömningen är att granskningen visar att undervisningen främjar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden. Av intervjuer och observationer framgår att undervisningen i stor omfattning är målfokuserad, varierad och innehåller ett aktivt lärarstöd. Det framgår även av intervjuer och observationer att lärarna i undervisningen och möten med elever stärker deras självförtroende och har höga förväntningar på eleverna. Vidare framgår av intervjuer och lektionsobservationer att det förekommer att eleverna ges möjlighet att reflektera över och använda olika strategier för sitt lärande samt delta i planering och innehåll. Det framgår också av granskningen att lärarna arbetar med att planera och utvärdera undervisningen tillsammans med eleverna utifrån ålder och mognad.

Nedan följer Skolinspektionens närmare motivering till bedömningen kopplat till den dokumentation Skolinspektionen tagit del av samt de iakttagelser myndigheten gjort under besöket.

[2] Skolverkets allmänna råd med kommentarer Systematiskt kvalitetsarbete – för skolväsendet (2015), Att analysera och bedöma utvecklingsbehoven s 30-34.

Aktivt lärarstöd, målfokuserad och varierad undervisning

Granskningen visar att undervisningen i hög omfattning är målfokuserad, varierad och innehåller ett aktivt lärarstöd. I elevintervjuerna beskriver eleverna att lektionerna handlar om de mål och kunskapskrav som lärarna informerar dem om. De säger att lektionerna är varierade både till innehåll och arbetssätt. Eleverna beskriver att de ofta arbetar enligt modellen enskilt, par och alla (EPA). Eleverna beskriver att lärarna arbetar aktivt för att hjälpa till om en elev fastnar i uppgifterna eller ger uppmuntran om en elev behöver det för att komma vidare.

I lärarintervjuerna beskriver lärarna att de tydligt planerar och genomför undervisningen utifrån läroplan och kursplaner och är noga med att beskriva detta för eleverna så de ska förstå. Lärarna beskriver flera olika sätt att variera undervisningen så att eleverna ska tycka att det är intressant och stimulerande. Bland annat används tävlingar eller intressanta inledningar för att väcka intresset. Även lärarna beskriver att de aktivt arbetar med EPA så att eleverna ska få en variation i arbetssätt och metoder. Vidare beskriver lärarna att det finns en överenskommen gemensam struktur på skolan för hur lektioner ska genomföras. Det skiljer sig i delar mellan arbetslaget för årskurs 1-3 respektive 4-6, men i stort är det samma struktur. Det handlar om att lektionen startar på samma sätt genom att läraren hälsar välkommen och sedan presenterar vad lektionen ska handla om. Kopplingen till läroplan och kunskapskrav ska framgå i den presentationen. Därefter startar genomgång eller fortsatt arbete beroende på var i planeringen klassen befinner sig. För de yngre eleverna är denna struktur tydligare och lärarna utgår strikt från den i genomförandet av lektioner. För de äldre eleverna är det lite friare i hur lärarna genomför lektionen i förhållande till den gemensamma grundstrukturen.

I intervju beskriver rektorn att lärarna arbetar med en tydlig struktur för lektionerna och att detta görs av alla även om det förekommer olikheter mellan lärare och arbetslag. Rektorn säger att det finns en tydlig variation i uppgifter och metoder i undervisningen och att lärarna är skickliga på att använda sig av det för att ge ett aktivt lärarstöd. Rektorn beskriver även olika sätt som lärarna arbetar på för att undervisningen ska var strukturerad och utgå från läroplanen både avseende kunskaper och värdegrund.

De lektionsobservationer som genomförs på skolan bekräftar elevernas, lärarnas och rektors bild av att undervisningen består av olika typer av uppgifter och aktiviteter och att lärarna ger eleverna ett aktivt lärarstöd. Vidare framgår det under de observerade lektionerna att undervisningen är strukturerad, med intresseväckande inledningar, sammanhang i genomgångarna och ett logiskt flöde i uppgifterna.

Stimulans och utmaningar

Granskningen visar att det förekommer naturliga inslag i undervisningen som stärker elevernas självförtroende och motivation att lära och att lärarna genomgående har höga förväntningar på eleverna. Vidare visar granskningen att undervisningens innehåll och arbetssätt är anpassat till aktuell elevgrupp så att arbetet anpassas, stimulerar och utmanar alla elever, oavsett hur långt de har kommit i sin kunskapsutveckling.

Skolinspektionens enkät som genomfördes vårterminen 2018 visar att elevernas svar, i årskurs 5, gällande *Skolarbetet gör mig så nyfiken att jag vill lära mig mer* gav medelvärdet 6,9 vilket kan jämföras med samtliga skolenheters värde som var 6,4. Svaren från eleverna gällande *Jag kan nå kunskapskraven* gav medelvärdet 9,1 vilket kan jämföras med samtliga skolenheters medelvärde som var 8,6. Elevernas svar gällande *Jag kan få svårare uppgifter* gav medelvärdet 7,3 vilket kan jämföras med samtliga skolenheters värde som var 7,2. Svaren från eleverna gällande *I min skola finns det extrauppgifter* gav medelvärdet 8,6 vilket kan jämföras med samtliga skolenheters medelvärde som var 8,5. Svaren från pedagogisk personal gällande *Tillit till elevens förmåga* gav indexvärdet 8,3 vilket kan jämföras med samtliga skolenheters indexvärde som var 8,1. Svaren från pedagogisk personal gällande *Anpassningar efter elevens behov* gav indexvärdet 6,5 vilket kan jämföras med samtliga skolenheters indexvärde som var 7,8.[3]

I intervjuerna beskriver eleverna att de upplever att lärarna gör så att de vill och kan arbeta med de uppgifter de har. De berättar att lärarna är duktiga på att ge dem självförtroende genom att samtala kring uppgifterna. Elever säger även att de kan få svårare uppgifter om de snabbt blir klara eller att läraren kan anpassa uppgifterna om en elev kör fast och inte kommer vidare. I intervjuerna berättar elever att de upplever att lärarna tror att de ska klara även de svåra uppgifterna. I intervjuerna är det flera elever som beskriver ”Trappan” och ”Gropen” som är ett sätt att se på hur man kan komma vidare med en uppgift om man upplever att den är svår eller att man inte klarar av uppgiften. Eleverna beskriver att det hjälper dem att hantera situationer då de tycker något är svårt. Eleverna kan ge exempel på att läraren för enskilda kamrater

[3] Ett högt medelvärde/index indikerar en positiv uppfattning och ett lågt medelvärde/index indikerar en negativ uppfattning.

gör anpassningar så att just den kamraten ska klara uppgifterna och komma vidare i sitt lärande. De säger även att om man snabbt blir klar med en uppgift kan man få fler och svårare uppgifter att arbeta med. Eller så ber läraren eleven att fundera på om uppgiften är genomförd på ett fullgott sätt genom att använda sig av tankemodellen i ”trappan”.

I intervjuerna beskriver lärarna sitt motivationsbyggande arbete genom ”mind-set” med verktygen ”Trappan” och ”Gropen”. De beskriver att det är ett förhållningssätt där de kan åskådliggöra inställningen till en uppgift och den egna förmågan. Detta arbete är skolgemensamt. Lärarna beskriver att det fungerar bra för eleverna i alla årskurser. Det möjliggör också för lärarna att ha högt ställda förväntningar på eleverna som genom metoden får hjälp att förhålla sig till uppgifter som först kan verka svåra. Lärarna säger att de anpassar undervisningens innehåll och arbetssätt genom att uppgifterna oftast i sig kan innehålla flera olika svårighetsgrader beroende på hur omfattande eleven väljer att göra sitt arbete. De beskriver även att för enskilda elever kan anpassningen vara att tydligt avgränsa uppgiften så att eleven ska kunna klara av uppgiften och sedan gå vidare i sin kunskapsutveckling. Detta för att inte tappa motivation. Lärarna säger att de kan utmana de elever som lär sig fort och har kommit långt i sin kunskapsutveckling. Detta genom att ge uppgifter utan tak vad gäller svårighetsgrad, men även genom att arbeta mot kunskapskraven motsvarande årskurs 9. Lärarna uppger att det finns elever på skolan som arbetar på den kunskapsnivån.

I intervjun med rektor bekräftar hon lärarnas beskrivning av det motivationsbyggande arbetet och säger att det är ett skolgemensamt projekt. Rektorn berättar att lärarna är vana vid att arbeta med höga förväntningar på eleverna utifrån den nivå de befinner sig på. Rektorn säger vidare att det, särskilt i helklass, kan vara svårare för lärarna att alltid anpassa undervisningen så att utmaningarna är på rätt nivå även för de elever som lär snabbt.

Delaktighet och reflektion

Granskningen visar att undervisningen innehåller övningar och frågor där eleverna får möjlighet att reflektera utan ett givet svar, samt att det finns ett utrymme för eleverna att reflektera över sitt eget lärande. Vidare visar granskningen att eleverna får arbeta med strategier för sitt eget lärande.

I intervjuerna beskriver elever att de kan få frågor eller uppgifter där frågan i sig är viktigare än ett rätt svar. De säger att de då kan hjälpas åt att komma fram till ett svar eller slutsats. Eleverna berättar att de i vissa ämnen också upplever att de får lära sig strategier för hur de bäst ska lära. Lärarna beskriver i intervjuer att de låter eleverna reflektera över olika uppgifter både under arbetet men även efter för att skapa en

förståelse för vad de har lärt sig. Det framgår av några av de observationer som Skolinspektionen genomför på skolan att eleverna är vana vid att få frågor där reflektionen kring uppgiften är viktigare än svaret i sig. I intervjun med rektor säger hon att det är en utgångspunkt i undervisningen att eleverna ska kunna reflektera över sitt lärande och att lärarna arbetar aktivt med den typen av uppgifter.

Intervjuade elever säger att de kan påverka hur de vill jobba i grupp eller enskilt och att de upplever att lärarna lyssnar på dem. Eleverna berättar även att de får utvärdera lektioner ibland. I intervjuerna med lärarna, som undervisar på lågstadiet, säger de att eleverna kan välja redovisningsformer. De yngre eleverna kan utvärdera lektioner eller uppgifter genom att visa tummen upp eller ner för att snabbt få elevernas åsikt kring hur lektionen fungerat. Lärarna för de yngre eleverna säger att eleverna inte så ofta deltar i planeringen av undervisningen men att de i utvecklingssamtalen kan sätta mål för sig själva. I intervjuerna med lärarna, som undervisar på mellanstadiet, säger de att eleverna kan påverka planeringen genom de utvärderingar av lektioner som lärarna gör ibland. Lärare ger även exempel på att eleverna kan påverka arbetsformer inför ett nytt arbetsområde. I intervjun med rektor beskriver denne att lärarna låter eleverna utvärdera undervisning i vardagsarbetet genom till exempel att göra exit-tickets eller kort sammanfatta lektionen innan avslut. Det förekommer att eleverna skriver ner sina tankar om undervisningen parvis. Rektor är osäker på om eleverna kan vara med och påverka till exempel innehåll i ett kommande arbetsområde. Rektor säger att det händer att lärarna tar reda på vad eleverna redan kan inför ett nytt arbetsområde.

Trygghet och studiero

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan har i hög utsträckning ett samlat och medvetet arbete för att skapa och bibehålla trygghet och studiero.
Författningsstöd för våra kvalitetsbedömningar:

Författningsstöd
3 kap. 3 §, 5 kap. 3 och 5 §, 6 kap. 6-7 §§ skollagen Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper**,** 2.3 Elevernas ansvar och inflytande

De övergripande skälen för bedömningen är att granskningen visar att det finns ett samlat och medvetet arbete på skolan med att skapa studiero och trygghet. Granskningen visar att lärarna vidtar ändamålsenliga åtgärder för att skapa en lugn miljö och har ett gemensamt förhållningssätt när det kommer till arbetet med att skapa trygghet.

Nedan följer Skolinspektionens närmare motivering till bedömningen kopplat till den dokumentation som Skolinspektionen tagit del av samt de iakttagelser myndigheten har gjort under besöket.

Studiero

Skolinspektionens granskning visar att lärarna arbetar aktivt och med ändamålsenliga åtgärder för att skapa studiero. De lektionsobservationer som Skolinspektionen genomför under besöket på skolan visar att lärarna aktivt arbetar för att skapa en studiemiljö där alla elever är delaktiga och har förutsättningar att arbeta utan att störa eller själva bli störda. I intervjuer med elever säger enskilda elever att det kan förekomma störningar och ger då exempel på att kamrater pratar eller rör sig i klassrummet. Eleverna beskriver också att de oftast kan arbeta utan störningar och att lärarna alltid säger till om det är någon som skulle störa. I intervjun med lärarna säger de att det kan variera mellan klasser om det är en lugn studiemiljö. De beskriver att det finns grupper som är mer pratiga än andra men att det för det mesta är lugnt i alla klasser. Lärarna beskriver att de aktivt arbetar med till exempel gruppindelningar och anpassade uppgifter för att skapa en god lärmiljö där eleverna kan arbeta utan att bli störda. I intervjun med representanter för elevhälsoteamet beskriver de att stora klasser i trånga klassrum påverkar studieron. Samtidigt säger de att lärarna och rektor arbetar med att skapa så goda förutsättningar som möjligt. Till innevarande läsår har en stor omdisponering gjorts av lokalerna utifrån klassernas storlek och antal klasser i årskurserna. Representanter för elevhälsoteamet beskriver att de och lärarna på skolan arbetar med rastaktiviteter så att eleverna ska vara aktiva på rasten för att bättre kunna arbeta under lektionerna. Elevhälsoteamet har fått ett uppdrag att skapa ett skolgemensamt förhållningssätt i hur man ska arbeta för att skapa en studiemiljö där eleverna kan arbeta utan att störa eller att bli störda. I intervjun med rektor uppger denne att det på skolan generellt är studiero för eleverna. Rektorn säger att en omdisponering av lokalerna har hjälpt till eftersom flera klasser nu har bättre anpassade klassrum. Vidare beskriver rektorn att lärarna arbetar aktivt för att skapa goda relationer med eleverna och att det är en viktig del i att det råder studiero på skolan. Även det arbete lärarna gör för att anpassa undervisningen för eleverna utifrån den nivå de befinner sig på gör, enligt, rektorn att det blir en god studiemiljö i klasserna.

Trygghet

Skolinspektionens granskning visar att det finns ett medvetet arbete med att skapa trygghet på skolan och ett gemensamt förhållningssätt i detta arbete. Av inkommen dokumentation och intervjuer med lärare, representanter för elevhälsoteamet och

rektor framgår att det genomförs enkäter för att mäta elevernas upplevelse av trygghet. Utifrån resultatet av enkäten vidtar skolan åtgärder för att förbättra tryggheten och förebygga otrygghet. Som exempel på åtgärder beskriver lärarna att utifrån resultatet av enkäten har skolan numera dubbelbemanning i omklädningsrummen. I intervjuerna med elever beskriver de att de är trygga på skolan och att de vet att lärarna ingriper om det skulle behövas. I intervjuer med lärare beskrivs att de har gemensamma regler och förhållningssätt och att alla agerar i händelse av att något inträffar. Lärare och representanter för elevhälsoteamet säger även att arbetet med värdegrundsfrågor är viktiga för att skapa en trygghet på skolan. Även rektor beskriver i intervjun att det finns ett gemensamt förhållningssätt på skolan kring arbete med trygghet. Rektorn lyfter även fram lärarnas relationsskapande arbetssätt som en viktig del i tryggheten på skolan. Vidare beskriver rektorn det värdegrundsarbete som elevhälsoteamet och lärarna bedriver på skolan som viktigt för att skapa en trygg skolmiljö.

Bedömning och betygssättning

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg ges i låg utsträckning.

Författningsstöd för våra kvalitetsbedömningar:

Författningsstöd
1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20 a § skollagen
9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen
Lgr 11, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg

De övergripande skälen för bedömningen är att granskningen visar att rektor varken ger lärare förutsättningar att kvalitetssäkra sina omdömen och betyg eller genomför diskussion och analys inför/av omdömen och betyg med lärarna.

Nedan följer Skolinspektionens närmare motivering till bedömningen kopplat till den dokumentation Skolinspektionen tagit del av samt de iakttagelser myndigheten gjort under besöket.

Diskussion och analys inför/av omdömen och terminsbetyg

Skolinspektionens granskning visar att rektor inte analyserar eventuella skillnader i omdömen/betyg i olika ämnen/årskurser, mellan resultat på nationella ämnesprov och

omdömen/terminsbetyg. Vidare för rektorn inte diskussioner med betygssättande lärare utifrån resultaten. Detta framgår av bedömningsområdet *Rektors ledarskap*.

Kvalitetssäkring av omdömen och betyg

Skolinspektionens granskning visar att rektor inte ger lärarna förutsättningar att kvalitetssäkra sina omdömen och betyg för att säkerställa likvärdiga bedömningar.

Rektor och lärare säger att det inte finns ett gemensamt arbete på skolan för att kvalitetssäkra lärarnas omdömen och betyg. Rektor och lärare beskriver att Skolverkets verktyg Bedömningsportalen används av enskilda lärare men att det inte finns ett uppdrag från rektor att arbeta utifrån denna.

Detta beskrivs närmare nedan i avsnittet Identifierat utvecklingsområde.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektor skapar förutsättningar för lärare att kvalitetssäkra sina omdömen och betyg för att säkerställa likvärdiga bedömningar.

Skolinspektionens granskning visar att rektor inte har skapat förutsättningar för att säkerställa att lärare gör likvärdiga bedömningar.

Enligt 3 kap 14 § skollagen ska rektorn se till att betyg sätts i enlighet med skollagen och andra författningar.

I intervju med rektor och lärare beskriver de att det sker en samrättning av de nationella ämnesproven på skolan och att rektor skapat förutsättningar för det arbetet. Rektor uppger att resultaten på nationella prov följs upp i elevhälsoteamet men inte i möten med lärarna. Rektor och lärare säger att det inte finns ett gemensamt arbete på skolan för att kvalitetssäkra lärarnas omdömen och betyg. Rektor och lärare beskriver att Skolverkets verktyg Bedömningsportalen används av enskilda lärare men att det inte finns ett uppdrag från rektor att arbeta utifrån denna. Rektorn säger att det finns mötestider inplanerade under terminen för att diskutera bedömning i arbetslagen. Rektorn beskriver vidare att alla lärare har tillgång till Bedömningsportalen men att det inte finns en planering för ett gemensamt arbete utifrån det materialet. Rektorn säger att hon inte vet om materialet används av lärarna. Rektorn säger vidare att man i arbetet med BRUK (Skolverkets

självskattningsverktyg för kvalitetsarbete) identifierat att det finns ett behov av samsyn kring bedömning.

Enligt Skolverkets allmänna råd om betyg och betygssättning bör rektorn skapa förutsättningar för att främja lärarnas arbete med att sätta rättvisa och likvärdiga betyg. Rektorn har en betydelsefull roll för att underlätta lärares arbete med att sätta rättvisa och likvärdiga betyg. Det innebär att se till att lärare får tid och möjlighet att tillsammans med kollegor diskutera hur de allsidigt kan utvärdera elevernas kunskaper vid betygssättningen, hur de kan utforma ändamålsenliga bedömningssituationer och hur de kan bedöma olika elevprestationer.[4] Mot denna bakgrund rekommenderar Skolinspektionen rektor att skapa forum och tillfällen för samtliga lärare att diskutera bedömning, omdömen och betyg för att säkerställa att lärare gör likvärdiga bedömningar och ges förutsättningar att kvalitetssäkra sina omdömen och betyg.

[4] Skolverkets allmänna råd med kommentarer (2018) Betyg och betygssättning, s 15, 22 och 23

På Skolinspektionens vägnar

X Eva Bergenlöv

Beslutsfattare
Signerat av: Eva Bergenlöv

X Peter Sääw

Föredragande
Signerat av: Peter Sääw

I handläggningen av ärendet har även utredare Yvonne Larsson och Maria Nyman medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning regelbunden kvalitetsgranskning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- 6 lektionsobservationer
- 3 gruppintervjuer med elever
- 2 gruppintervjuer med lärare
- En gruppintervju med skolans elevhälsa
- En intervju med rektor.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens protokoll från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska värdera vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal indikatorer Dessa indikatorer beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorns lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning har skolan ett samlat och medvetet arbete för att skapa och bibehålla trygghet och studiero. I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet vid bedömning och betygssättning? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida: www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter om verksamheten

Skolinspektionen besökte skolenheten mellan den 13 november 2018 och den 15 november 2018. Besöket genomfördes av Peter Sääw och Yvonne Larsson.

Prästängsskolan är en förskoleklass till årskurs 6 skola som ligger i centralorten i Alvesta kommun. Vid tillfället för besöket går 432 elever på skolan varav 52 elever i förskoleklass.

Skolan leds av rektor och biträdande rektor. Lärarna arbetar i arbetslag förskoleklass till årskurs 3 respektive årskurs 4-6.